

Riktlinjer för handläggning av parkeringstillstånd för rörelsehindrade

Antaget av kommunstyrelsen 2009-03-16, § 106

Vad är parkeringstillstånd?

Parkeringstillstånd för rörelsehindrad är ett undantag från lokala trafikföreskrifter om parkering på allmän plats i Sverige. Tillståndet syftar till att göra samhället tillgängligt för alla och gäller även i de flesta länder i Europa.

Inom Finspångs kommun gäller utöver vad som framgår av 13 kap 8§ trafikförordningen, för personer med parkeringstillstånd befrielse från avgift på allmän parkeringsplats under högst 24 timmar.

Beslut om parkeringstillstånd fattas enligt Trafikförordningen 13 kap.(1998:1276) samt Vägverkets föreskrifter (VVFS 1999:176).

Organisation

Färdtjänsthandläggaren har på delegation från kommunstyrelsen ansvaret för handläggningen av parkeringstillstånd för rörelsehindrade i Finspångs kommun.

Vem har rätt till parkeringstillstånd?

För att beviljas parkeringstillstånd krävs att den sökande är folkbokförd i Finspångs kommun. Även den som inte är folkbokförd i riket men som vistas i kommunen, har rätt att ansöka om parkeringstillstånd i kommunen.

Funktionshindret ska ha en beräknad varaktighet av minst sex månader efter individuell prövning.

Enligt trafikförordningen 13 kap 8§ kan tillståndet utfärdas både till rörelsehindrade som själva kör motordrivna fordon och till andra rörelsehindrade som regelbundet behöver hjälp av förare utanför fordonet.

Parkeringstillstånd för rörelsehindrade är i första hand avsedda för personer som själva kör sitt fordon. Tillämpningen bygger på att en person som är förare är ensam i fordonet och således måste klara sig själv.

I undantagsfall kan parkeringstillstånd även utfärdas till rörelsehindrad person som följer med i fordonet som passagerare.

Den enskilde kan inte samtidigt beviljas parkeringstillstånd både som förare och passagerare. Enligt länsstyrelsen krävs att den enskilde vid ansökningstillfället bestämmer sig för i vilken egenskap han eller hon söker.

Behovsgrupper

De bakomliggande orsakerna till funktionshindret kan vara av olika slag. Avgörande för att parkeringstillståndet ska beviljas är att funktionshindret medför att den sökande endast med väsentliga svårigheter kan förflytta sig till eller från sin bil inom rimligt gångavstånd från parkeringsplatsen.

Exempel på funktionshinder som kan ge rätt till parkeringstillstånd för person som själv kör fordonet:

- Nedsatt gång- och rörelseförmåga som medför att sökande är rullstolsburen.
- Nedsatt gång- och rörelseförmåga som är stadigvarande och medför att sökande trots förflyttningshjälpmedel maximalt kan gå 100 meter. Gångförmågan ska alltid styrkas av läkare.
- Psykisk fobi som medför att sökande inte kan gå över öppna ytor, eller inte kan avlägsna sig för långt från känd omgivning som t ex bilen. En sådan fobi ska vara väl styrkt av specialistläkare.

Parkeringstillstånd för rörelsehindrad passagerare

Rörelsehindrad person som inte själv kör fordonet kan endast beviljas parkeringstillstånd om det föreligger särskilda skäl. Särskilda skäl ska alltid styrkas av läkare.

Särskilda skäl kan vara att den rörelsehindrade inte klarar att bli avsläppt vid entrén eller besöksadress och vänta ensam under tiden föraren parkerar bilen. Det är svårare att få parkeringstillstånd för passagerare eftersom möjligheten finns för den rörelsehindrade att bli framkörd och avsläppt nära besöksadressen. Efter besöket kan föraren hämta passageraren vid avstigningsplatsen. Förfarandet kan jämföras med vad som är vanligt vid persontransport med bil.

Enligt trafikförordningen 11 kap 5§ är det möjligt att stanna och parkera ett fordon som används för transport av sjuka eller rörelsehindrade personer där det enligt lokal föreskrift är förbud mot stannande och parkering, under förutsättning att omständigheterna kräver det och att särskild försiktighet iakttas.

Exempel på funktionshinder som kan ge rätt till parkeringstillstånd för rörelsehindrad person som är passagerare och inte själv kör fordonet:

- Olika funktionshinder som medför att sökande inte ens korta stunder kan klara sig på egen hand utan behöver ständigt stöd eller tillsyn av föraren. Exempel kan vara svår balansrubbnings, svår yrsel, förvirringstillstånd, stark psykisk oro som är väl styrkt av specialläkare.
- Rullstolsburen person med svåra förlamningar och som saknar förmåga att påkalla hjälp.
- Små barn som är i behov av omfattande utrustning, som är svårt att förflytta längre sträckor utanför fordonet.

När kan parkeringstillstånd inte beviljas?

- Parkeringstillstånd för rörelsehindrad kan inte beviljas för tillfälliga funktionshinder eller sjukdomar. Parkeringstillstånd kan inte heller beviljas innan behandling eller rehabilitering visat att funktionshindret blir bestående, eller har en varaktighet på minst sex månader och efter individuell prövning.
- Funktionshinder som endast medför väsentliga svårigheter under korta perioder berättigar inte till parkeringstillstånd.
- Parkeringstillstånd kan inte beviljas enbart på grund av magproblem eller tarminfektion som medför att en person kan få akut behov av toalett.
- Enbart svårighet att bära utgör inte grund för ett parkeringstillstånd. Bedömningen utgår alltid ifrån hur gångförmågan är när personen inte har något att bära.
- Enbart svårighet att ta sig i och ur bilen utgör inte grund för parkeringstillstånd.
- Passagerare som endast behöver stort parkeringsutrymme för förflyttning till rullstol kan inte beviljas parkeringstillstånd, eftersom förflyttningen kan ske innan föraren parkerar bilen.
- Parkeringstillstånd kan inte beviljas till synskadad person utan rörelsehinder.
- Små barn som har ett normalt behov av en vuxen för att kunna förflytta sig beviljas som regel inte parkeringstillstånd. Ett äldre rörelsehindrat barns förhållanden kan jämföras med vad som gäller för en vuxen som färdas som passagerare.

Utredningsförfarande

Ansökan om parkeringstillstånd för rörelsehindrad görs hos färdtjänsthandläggaren som innehar delegation att utreda och fatta beslut om parkeringstillstånd. Färdtjänsthandläggaren omprövar även beslut och ansvarar för indragningen av parkeringstillstånd om behovet upphört.

Återkallande av parkeringstillstånd för rörelsehindrade får ske om förutsättningarna för tillståndet inte längre gäller eller om tillståndet inte används på föreskrivet sätt.

För att erhålla parkeringstillstånd krävs att sökande bifogar ett läkarutlåtande samt ett välliknande fotografi.

Det primära beslutsunderlaget är det som kommer fram i en dialog mellan den sökande och färdtjänsthandläggaren. Sökandes rörelseförmåga ska styrkas av läkarutlåtande. Ett läkarutlåtande i sig berättigar i allmänhet inte till parkeringstillstånd utan utgör endast en del av beslutsunderlaget. Det som framkommer och som är av betydelse för beslut om parkeringstillstånd dokumenteras i utredningen. Förvaltningslagens regler gäller.

Tillståndets giltighet

Vid beslut om parkeringstillstånd för rörelsehindrad kan giltighetstiden fastställas till kortast sex månader och längst tre år. Då osäkerhet råder om funktionshindrets varaktighet ska beslut om kortast möjliga giltighetstid alltid fattas. Ett tillstånd som gått ut förnyas inte automatiskt. Ny ansökan måste göras och prövning sker utan hänsyn till det tidigare tillståndet.

Avslag och överklagande

Vid avslag skrivs alltid en beslutsmotivering. Om den enskilde är missnöjd med beslutet kan det överklagas till Länsstyrelsen där en fullständig prövning görs. Vid avslag bifogas information om hur man överklagar tillsammans med beslutet. Överklagandet skall skickas till färdtjänsthandläggaren inom tre veckor från det att den enskilde fick del av beslutet. Färdtjänsthandläggaren avgör om överklagandet inkommit i rätt tid och om det ska skickas vidare till länsstyrelsen. Färdtjänsthandläggaren är skyldig att hjälpa den enskilde med överklagandet om så önskas.

Förlorat kort

Ett parkeringstillstånd som stulits eller förekommit på annat sätt ska polisanmälas av tillståndshavaren. Ett nytt tillstånd kan utfärdas om kopia på polisanmälan bifogas ansökan. Det förlorade kortets tillstandsnummer och giltighetsdatum förs in av färdtjänsthandläggaren på en så kallad

spärrlista som distribueras till polismyndigheten och berörda parkeringsbolag.

Otillåtet nyttjande av parkeringstillstånd

Parkeringstillståndet är personligt och får endast användas när innehavaren själv kör bilen. Även parkeringstillstånd för passagerare är personligt och får endast användas då innehavaren är med på resan.

Att låna ut tillståndet räknas som missbruk. Upprepat missbruk kan medföra indragning av tillståndet. Indragning av parkeringstillstånd kan överklagas till Länsstyrelsen i Östergötland. Vid misstanke om missbruk kan kortets tillståndsnummer och giltighetsdatum föras in på spärrlistan på samma sätt som vid förlorat kort.